

Назва нововведення: «КОМПЛЕКСНЕ РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ ЛІКУВАННЯ ПІСЛЯ ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ КОЛІННИХ СУГЛОБІВ».

Анотація. Мета - підвищення ефективності реабілітації в терміни 2-3 місяця після ендопротезування колінного суглобу у хворих з високим ризиком розвитку контрактур колінного суглобу.

Суть нововведення: використання фізичних вправ та масажу з метою впливу не тільки на м'язи і зв'язки, що безпосередньо здійснюють рухи в колінному суглобі, але й на "м'язові ланцюги" буде ефективним у таких пацієнтів, особливо при відновленні об'єму рухів в колінному суглобі на розгинання, коли має значення навіть кілька градусів. Відновлення ефективного розгинання колінного суглоба дуже важливе для відновлення вертикального положення тіла та стереотипу ходьби. Після ендопротезування колінних суглобів пацієнтів навчили комплексу гімнастики, який вони повинні були робити в домашніх умовах кожний день самостійно. При контрольному огляді через 2-3 місяці після операції, тим хворим у яких спостерігався ризик розвитку контрактури колінного суглоба було запропоновано пройти курс розробленого реабілітаційного лікування в умовах стаціонару.

Перевага розробки полягає в тому, що у комплекс були включені вправи, які тренують м'язи стабілізатори таза, крижово-клубового суглоба і вертикального положення тіла та відновлюють функціональний баланс цих м'язів. Це забезпечує відновлення двоножного і одноножного стояння та параметрів сагітального хребтно-тазового балансу. Включення в комплекс вправ на нестабільній платформі дозволяє тренувати систему нейром'язевого контролю і координоване м'язове вкорочення. Це важливо для відновлення вертикального одно- і двоножного стояння і правильного стереотипу ходьби. Вправи на нестабільній платформі дозволяють включити в процес розробки об'єму рухів в колінному суглобі не тільки м'язи і зв'язки, що безпосередньо здійснюють рухи в колінному суглобі, але й "м'язові ланцюги", що складаються з м'язів, що мають спільні місця прикріплення з м'язами стабілізаторами колінного суглоба.

Виконання вправ і ходьба перед дзеркалом дозволяє пацієнтові краще аналізувати помилки, що виникають при їх виконанні і адекватно тренувати координоване м'язове скорочення.

Включення в систему реабілітації масажу, спрямованого на "м'язові ланцюги", задіяні не тільки у функції стабілізації колінного суглоба, а і у функції стабілізації всій нижній кінцівки як частини опорно-рухового скелету, дозволяє прискорити процес реабілітації.

Запропонована реабілітаційна система дозволила усунути дефіцит кута розгинання оперованого суглоба у всіх пацієнтів, які пройшли запропонований курс реабілітації в порівнянні з пацієнтами, що проходили звичайну реабілітацію в домашніх умовах. У всіх пацієнтів, які мали ризик виникнення контрактури та проходили звичайну реабілітацію в домашніх умовах дефіцит кута розгинання зберігся..

Очікуваний ефект – використання запропонованої системи реабілітації в терміни 2-3 місяці після ендопротезування колінного суглоба в умовах

стаціонару значно знижує ризик виникнення контрактури оперованого суглоба, особливо на розгинання, та відновлює нормальний стереотип ходьби.

Нововведення впроваджено у лікувальну практику: ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України».

Стан охорони об'єктів інтелектуальної власності, які входять до складу нововведень (бібліографічні дані охоронних документів): Стауде В.А., Арутюнян З.А., Радзішевська Є.Б., Яременко О.Д., Стауде А.О. Комплексне реабілітаційне лікування після ендопротезування колінних суглобів. Ортопедия, травматология и протезирование. № 1-2 (626-627) січень – серпень 2022. С.12-19.

Перелік необхідного обладнання для впровадження нововведення: фітбол, півсфера, підставка, фітнес-гумка, дзеркало для контролю виконання вправ.

• **Послуги розробників для оволодіння нововведенням:** курси інформації і стажування, семінари та ін., технічний інструктаж та навчання.

• **Установа-розробник, адреса, реквізити:** Державна установа «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України», 61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 80, тел./факс (057) 725-14-00.